

által kiküldött előkészítő bizottságok 1933. júniusában közös értekezletet tartottak és elvben elhatározták a közös szervezet megalakítását oly módon, hogy minden a mozgalomhoz csatlakozó testület saját kebelében egy elnökből, titkárból és 5—20 tagból álló bizottságot alakít meg és ezek a bizottságok fogják a karokat közösen érdeklő kérdésekben együttes ülésben az eljárás módját esetenként megállapítani. 1933. decemberében az Országos Ügyvédi Értekezlet egy bizottsága tárgyalta e kérdést és a lapokban már teljes szövegében közölt határozatban helyesnek találta egyetemes nemzeti és kari érdekből a magyar értelmiségnek, egyelőre a szabad pályán levőknek összefogását. A mozgalomhoz később a Magyarországi Gyógyszerész Egyesület és a Magyar Allatorvos Egyesület is csatlakozott. A közös bizottságok állandó szerve a bizottságok titkáraiból alakult titkárság, valamint az elnöki értekezlet már több ülést tartott és egyelőre az ettizmus túlhajtásai ellen küzdelmet, továbbá a kontár és az adókérdést tüzte ki a napirendre.

A kontárkérdésben 1934. április 7-én nagygyűlés volt a Pázmány Péter egyetem kupolatermében előkelő és 3—400 főnyi hallgatóság előtt, ahol Misángyi Vilmos műegyetemi tanár jelentette be a nyilvánosságnak is a Magyar Értelmiség Szervezeteinek Bizottsága megalakulását. A kontárkérdést orvosi szempontból Dr. Verebely Tibor egyetemi tanár, ügyvédi szempontból Dr. Murányi László a nyiregyszéki ügyvédi kamara elnöke, mérnöki szempontból Schmitterer Jenő a Budapesti Mérnöki kamara alelnöke, gyógyszerészeti szempontból pedig Dr. Tauffer Gábor, a Magyarországi Gyógyszerész Egyesület alelnöke ismertették és elhatározták, hogy a kir. kormányhoz részletes javaslatot terjesztenek elő a kontárkérdés egységes törvényi rendezésére.

ÜGYVÉDSÉG.

A kisközgyűlés intézményét eleddig igen különböző szempontokból támadták. Mi e lap hasábjain nem érezzük hivatásunknak a kisközgyűlés intézményét védeni. De ugyanúgy, ahogy foglalkozni szoktunk meghozott törvények komoly kritikájával, ezzel a kritikai szemmel próbáljuk vizsgálni az 1934. II. törvénycikket.

Egyértelmű a jogászai felfogás abban, hogy ennek a törvénynek a szavazati jog megadása és megvonása tekintetében fennálló intézkedése nem egyeztethető össze az ügyvédi hivatás lényegével, amely nem a vagyoni, hanem az értelmi censuson épül fel.

Ahogy nem az tesz valakit jó ügyvéddé, hogy százezres vagyonok ura-e, hanem az, hogy mennyiben ura a jogászai tudásnak, azonképpen nehezen egyeztethető össze az ügyvédi hivatásról vallott felfogásunkkal az, hogy pillanatnyilag anyagi nehézségekkel küzdő kartárs, ha megszerezte a képesítést az ügyvédkedésre, jogaiban megcsorbítottassék azért, mert az anyagi javak teljességével nem rendelkezik.

Tény az, hogy az ügyvédi hivatás bizalmon épül fel, e bizalomnak lehet külső megnyilatkozása a vagyoni biztonság, de jól tudjuk, hogy nem egyetlen bázisa. Az erkölcsi integritás nem mindig kapcsolódik a vagyoni teljességhez. Amennyire he-

lyes tehát a fegyelmi büntetések konzekvenciájaként a szavazati jog megvonása, bár itt is megfontolandó az, hogy ha a fegyelmi bíróság méltónak tart valakit esetleges ballépése dacára is, hogy tovább ügyvédkedjék, hogy akkor minő jogi bázisa van annak, hogy ugyanez a kartárs szavazati joggal ne rendelkezze.

Ennek az anomáliának áthidalása azonban véleményünk szerint nem kortesfogásokban keresendő, nem a törvénnyel szemben való állásfoglalással, hanem miként arra a most folyó költségvetés igazságügyi bizottsági tárgyalásán kálnoki Bedő Sándor reámutatott, elsősorban abban, hogy a kamarai tagdíjak és a nyugdíjintézeti járulékok arányba kell hogy hozassanak az ügyvédség teherbíró képességével.

Meg kell tehát vizsgálni először is azt, nem lehet-e a kamarai adminisztráció költségeit erősen lecsökkenteni, a nyugdíjintézeti hozzájárulás mérvét erősen mérsékelni, amelyek sokkal alkalmasabb eszközei a törvény esetleges igazságtalanságot eredményező intézkedéseinek az eliminálására.

De foglalkozván a törvénnyel, látunk abban bizonyos fejlődést és egy egészségesebb közszellem kialakulási lehetőségét. A lajstromos szavazás lehetővé teszi a kisebbség megfelelő érvényesülését.

A kamarai közgyűléseken a határozatokat sohasem a kar egyeteme, hanem mindig egy ad hoc kialakult kisebbség hozta. Ez azután ezeknek a határozatoknak súlyát, miként jól tudjuk, erősen lecsökkentette. Ha statisztikát csinálunk, hogy az utolsó tíz év közgyűlési határozataiból mik valósítottak meg, vagy melyek megvalósítását szorgalmazta a Kamara vezetősége és választmánya, igen kellemetlen képet nyerünk a közgyűlések tekintélye és súlya szempontjából.

A kisközgyűlés, amelyben szinte száz százalékig meg kell és meg fog valósulni az ügyvédség egyetemes felfogása, éppen ezért kell hogy sokkal nagyobb tekintélyre tegyen szert és határozatai sokkal nagyobb mértékben meg is valósítsanak.

Ha majd a kisközgyűlés fog a szavazatoknak nagy többségével egy határozatot hozni, ez ellen a határozat ellen nem lehet azt mondani, hogy ad hoc alakult többség illetve kisebbség véleménye, hanem erről meg kell állapítani, hogy abban a határozatban a budapesti ügyvédség egyetemes felfogása jut kifejezésre.

Éppen ezért nem tudjuk osztani azoknak a felfogását, akik a kisközgyűlés mostani választási küzdelmében erősen pártolták azt a gondolatot, hogy próbáljanak a pártok vezetői megegyezni a jelöltek személyében és számában és kikapcsolni a választási küzdelmet. Hiszen ebben az esetben a törvény leglényegesebb rendelkezése semmisülne meg, a pártvezérek diktatórikus hatalma jelölné ki, hogy ki legyen tagja a kisközgyűlésnek, amely esetben ismét joggal hangoznék el a kisközgyűlés működése során ez a kifogás, hogy hiszen ez a közgyűlés nem a kamara tagjai választásán, hanem a pártvezérek kijelölésén épül fel.

Ha valaha, úgy-e törvény-meghozói és elgondolói intenciója sértetnék meg, ha egy ilyen próbálkozás sikerre vezetne. Beszéljünk őszintén. Ha a sok ellenző dacára meghozták éppen

egyesek óhajára az 1934. II. törvénycikket, akkor lehetetlenség és az ügyvédség érdekeinek figyelmen kívül hagyása volna most elsikkadni engedni a törvény leglényegesebb és legértékesebb rendelkezését a kisebbség megfelelő képviselőjének lehetőségét egyrészt, másrészt pedig azt, hogy a kamara tagjainak minden árnyalata és felfogása e kisközgyűlésen szóhoz juthasson.

Hiszen ma már hetvenöt emberből álló csoport hét-nyolc kisközgyűlési tagot hozhat be.

Mi a törvény helyes magyarázata alapján csak arra az álláspontra tudunk jutni, hogy amennyire helyeselnők, ha sikerülne a Kamara választmánya és tisztviselői kara megválasztásánál, amely nem a kisebbségi rendszer alapján épül fel, lehetőleg egységes felfogásra jutni, annyira elhibázottnak tartanók, ha a kisközgyűlési választások nem a párt harcok elveket kialakító és kiformaló erején keresztül folynának le.

Jusson csak a kisközgyűlésben szóhoz minden árnyalat és az ottani komoly, az ügyvédség érdekét szolgáló munkában tünjék fel minél több újabb kartárs, akinek felszólalása, működése, munkája, újabb és újabb értékét lesz alkalmas a kisközgyűlésen keresztül az ügyvédség számára felfedezni s az ügyvédség munkájába bevonni. Ez ennek a törvénynek az értéke, s ezt az értéket elsikkadni hagyni lehet opportunus, lehet kényelmes, de semmiesetre sem az ügyvédség érdekében való. V. M.

A mi bajaink. I. A Kúria 54. számú döntvényében megállapította, hogy száz pengőn aluli ügyvédi költségkövetelések is a községi bíróság elé tartoznak. A döntvény indokolásának végén azzal vigasztalja az ügyvédeket, hogy „gyakorlatilag” ez semmiféle áthidalhatatlan akadállyal nem fog járni, mert hiszen egyrészt a járásbíróság előtt mindig lehet fizetési meghagyás útján fellépni, de meg másrészt ha a községi bíró előtt perlünk és az hatáskörét leszállítaná, a járásbíróság többé már a pert hatásköréből el nem utasíthatja. (Pp. 759. §.).

Nagyon hálás szívvel fogadjuk a nagyméltóságú kir. Kúria vizsgáló szavait, azonban mindebben nem is a hatáskör kérdése volt ránk nézve a fontos, hanem az *illetékességé*. Amíg ugyanis a Kúria e döntvényével a 197100/1914. B. M. rendelet 9. §. VII. 7. pontját törvényellenesnek ki nem mondta (az 1869. IV. t.-c. 19. §. 2. bekezdése értelmében megállapítván, hogy a miniszteri rendelet a kapott felhatalmazás korlátait áthágta), addig az ügyvéd a Pp. 36. §. alapján mindig fordulhatott a saját lakóhelye szerinti bírósághoz. Ez az illetékesség azonban a döntvény óta a száz pengőn aluli ügyekben egyszerűen megszűnt, mert hiszen sem a fizetési meghagyásos eljárásban (a Pp. 589. §-ából kitünőleg), sem pedig a községi bíráskodásban (Pp. 760. §.) az illetékesség e fajtája nem alkalmazható. Vagyis tehát ép a legkisebb költségtartozásoknál kénytelen az ügyvéd másutt lakó adósát az alperes helye szerint illetékes bíróságnál perelni (már akár fizetési meghagyással a járásbíróságnál, akár panasszal a községi bíróságnál). Tehát ez ügyekben nemcsak a perléssel járó készkiadásokat